

(jfr. ogsaa 3—13—20), saaledes at han frit kan udøve Fiskeriet, som han vil, kun med den Indskrænkning, som indeholdes i 5—10—44 af Hensyn til de gamle Læregaarde —, en Indskrænkning, som dog vistnok analogisk maa komme ogsaa andre Fiskegaarde til gode. D. L. 5—10—43 angaar alene Fiskeri i Havet og dets Forgøringer og indeholder ved sin Bestemmelse om den Eneret, der skal tilkomme Rystejerne til Nalegaardsfiskeri udfor deres Grunde, en Forudsætning om den i vor Ret utvivlsomt anerkjendte Hovedregel med Hensyn til Afdelingen til Fiskeri i Havet, at dette Fiskeri staar aabent for Alle. Denne Regel, der tydelig er udtalt i Frdn. af 2den Januar 1740, faar en naturlig Begrænsning ved den af de allerhøjeste Reskripter af 12te Maj 1696 og 15de December 1758, jfr. Rancellircirkulererne af 1ste og 4de Maj 1819, fremgaende Regel, at det kun er de danske Undersaatter, hvem Fiskeriet paa dansk Søterritorium tilkommer. Hvad Maaden for Fiskeriets Udøvelse i Havet angaar, har Danske Lov i 5—10—45, der iøvrigt handler om Limfjorden, en almindelig Bestemmelse om Mastevidden i de Garnredskaber, der bruges til Fiskeri, hvilken Bestemmelse vel ikke vides at have haft nogen direkte praktisk Betydning, men dog, som udtalende et Princip om Lovgiverens Berettigelse til at give begrænsende Forskrifter i saa Henseende, ikke er uden Bigtighed. Disse Lovgivningsbestemmelser indeholde, hvor saa de end ere, et tilstrækkeligt Omrids til Fastsættelsen af Retten til at drive Fiskeri i Almindelighed, og de lade i Grunden i saa Henseende Intet tilbage, om det end vel nok tør siges, at det kan være hensigtsmæssigt, om Fundamentalsætningerne udvikles noget nærmere, navnlig forsaavidt angaar Retten til Fiskeri i Havet, og at de Undtagelser fra Hovedreglen, som i Libernes Løb have udviklet sig, til dels baserede paa Sædvane, saa en udtrykelig Dmtale i Lovgivningen. Med Hensyn til Beskyttelse for Fiskeriretten og Straf for Indgreb i den have vi kun den ubestemte Forskrift i 5—10—25 om at „stande til Rette som for Uhjemmelt“ jfr. M. 26de Oktbr. 1751 og 15de Septbr. 1827; iøvrigt maa man holde sig til de almindelige Bestemmelser om Gendomsrettens Sikkerhed og de almindelige kriminalistiske og politiretliche Regler og Grundsetninger. I saa Henseende turde der derfor være Grund til at søge fremkalbt en mere detaljeret Lovgivning.

Quad endelig angaar Udøvelsesmaaden af Fiskeriet, da er det utvivlsomt, at vor nu-gjældende Lovgivning kun kan være fyldestgørende, hvor der drives et ringe Fiskeri, af saa Fiskere og med saa Arter af Redskaber, men at den ingenlunde kan tilfredsstille de Krav, som stilles, hvor en Mængde Fiskere med talrige forskjelligartede Redskaber samles paa Fiskepladserne. En hertil svarende Lovgivning have vi for Limfjorden, hvis fra gammel Tid af rige og for den omboende Befolkning overordentlig betydningsfulde Fiskeri har fremkalbt en righoldig Lovgivning, som omfatter alle de Forhold, hvis Ordning kræves ved en større Fiskeridrift, og tillige — i hvert Fald naar bortses fra de siden Loven af 29de Decbr. 1857 udfomne Bestemmelser — maa siges at indeholde en bifaldsværdig Udvikling af de Grundsetninger, som altid bør være de raadende ved enhver rationel Ordning af en saadan Fiskeridrift. Naar Lovgivningen ikke hidtil paa lignende Maade har beskæftiget sig med Fiskerierne udenfor Limfjorden, da er dette vistnok aldeles naturligt begrundet deri, at de ikke i nogen højere Grad have krævet til en Ordning i det Specielle, idet hverken de stedlige Naturforhold have medført Trang hertil eller større Rigdom paa værdifuld Fisk og derved fremkalbt Tilstrømning af Fiskere have gjort det til en Nødvendighed for Lovgiveren at gaa i det Enkelte med Forskrifter. Det er navnlig Limfjordsfiskeriets store Betydning som Erhvervs- eller endog Subsistensstilde for den omboende Befolkning, som tidlig har maattet hændre Regeringens Opmærksomhed paa ved Lovforskrifter at stille Forholdene saaledes, at der værnedes om dets Bestaaen fra Slægt til Slægt, hvilket formaal nødvendig maatte medføre Vaand paa Friheden i Brug af Redskaber, der maatte anses for skadelige, og Fiskemaader, der vilde forstyrre Rigevægt i Afdelingen til Udøvelse af de forskjellige Fiskerier, af hvilke det ene ikke maatte begunstiges paa Beføstning af det andet. Det vil ogsaa med Hensyn til Limfjorden kunne anføres som ikke uden Betydning i den her omhandlede Henseende, at den i sin Tid, indtil 1825, ifkun havde eet smalt Indløb fra det aabne Hav, og at Indløbene nu fra begge Sider mod Vest og Ost ere meget snevre, hvorfor en overdreven Drift af Fiskeriet her vil kunne vise sin Virkning ved Opfissning, medens saadant mindre staar til at befrygte i Fiskevande som f. Ex. Øresund og Bælterne, der staa i en mere aaben Forbindelse med Havet til begge Sider. Hertil kommer, at den Mængde Fiskeredskaber, der tidlig ere komne i Brug i Limfjorden, i de paa mange Steder snevre Løb besværede Sejladsen, hvorfor Lovgivningen maatte tvinge Fiskerne til at lade Sejlbybet frit, jfr. Christian II's Frdn. af 1ste Novbr. 1515, Christian III's Frdn. af 14de Febr. 1546, D. L. 5—10—45. Endvidere medførte den Ordning, der udviklede sig med Hensyn til det i sin Tid saa rige Sildefiskeri, og hvorefter Retten til samme væsentligt knytedes til faste Bundgarnssteder og Baadstrætssteder, der vare